

Гнедїч В.І., викладач- методист, спеціаліст вищої категорії, викладач
економічних дисциплін

Науково-дослідницька діяльність студентів — важлива передумова
підвищення рівня засвоєння спеціальних знань та сприяння інтенсивності
розвитку творчої та професійної самостійності майбутніх фахівців
спеціальності

Шлях європейської та світової інтеграції, обраний Україною, зумовлює
необхідність інтенсивних змін в політичному, економічному й соціальному
житті нашої держави. Саме тому останніми роками відбуваються реформаційні
процеси в освітній галузі, спрямовані на досягнення рівня найкращих світових
стандартів.

Значним поступом стала поява важливого документа, – Національної
стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 — який заклав підвалини
нової парадигми освіти – орієнтації на новий тип гуманістично-інноваційної
освіти, її конкурентності в європейському та світовому просторах, виховання
покоління молоді, що буде захищеним і мобільним на ринку праці, здатним
робити особистісний духовно-світоглядний вибір, матиме необхідні знання,
навички й компетентності для навчання протягом життя. Якість освіти набуває
особливої ваги в сучасному світі.

Науково-дослідна робота у вищих навчальних закладах є невід'ємною
складовою освітньої діяльності і здійснюється з метою інтеграції наукової,
навчальної і виробничої діяльності в системі вищої освіти. Важливість
активізації пізнавальної діяльності особистості розглядається в роботах
багатьох науковців, як А. Возняк, А. Євдокимов, Г. Цехмістрова, С. Вітвицька,
О. Крушельницька, Г. Кловак, М. Білуха, М. Фролова, В. Шейко, В. Тушева
Тому в організації навчального процесу студентів економічного відділення
коледжу пріоритетна роль належить науково-дослідницькій роботі, яка є одним
із найважливіших засобів підвищення якості підготовки і виховання
спеціалістів з вищою освітою, здатних творчо застосовувати в практичній
діяльності найновіші досягнення науково-технічного прогресу. Необхідно

виділити наступні основні завдання науково-дослідницької діяльності студентів у ВНЗ: формування наукового світогляду, розвиток творчого мислення та індивідуальних здібностей студентів у вирішенні практичних завдань; прищеплення студентам навичок самостійної науково-дослідницької діяльності; розвиток ініціативи, здатності застосувати теоретичні знання і т. ін. Економіка настільки тісно переплетена зі всіма сторонами життя, що можна знайти тему для роботи кожному студентові, у якій би галузі знань не проявлялися його інтереси.

Реалізація Національної стратегії забезпечить підвищення якості вітчизняної освіти, її інноваційний розвиток відповідно до світових стандартів, що сприятиме істотному зростанню інтелектуального, культурного, духовно-морального потенціалу суспільства та особистості. У результаті цього відбудуться відчутні позитивні зміни в соціально-економічному та політичному житті країни, розвитку науки, культури, духовності.

В системі науково-дослідної роботи присутня певна кількість суб'єктів (студент, викладач, гурток, семінар, ради НДРС різних рівнів).

Керівник повинен звернути увагу не тільки на професійну успішність (рейтинг, оцінки), а й на психологічну готовність до дослідницької діяльності: здатність до бачення протиріч, наукових і пізнавальних проблем; здатність до моделювання практичних ситуацій, а також підтримати студента у формуванні і використанні наступних навичок: на рівні постановки дослідження – зуміти зформулювати завдання, побачити проблемну ситуацію в усвідомленні її глибини проблеми; на рівні процесу дослідження – зуміти вирішити проблемні завдання, генерувати ідеї, критично аналізувати різні варіанти рішень, вибір найефективнішого, раціонального результату. Викладачі економічного відділення переконані, що науково-дослідницька діяльність студентів коледжу є одним із основних чинників підготовки висококваліфікованих кадрів економічного профілю, формування потреби та здатності особистості до самоосвіти. У цьому напрямі викладачі широко сприяють участі студентів в науково-дослідній роботі, науково-практичних конференціях, семінарах. Адже

широке залучення студентської молоді до науково-дослідної роботи дозволяє використовувати їх творчий і трудовий потенціал для вирішення актуальних питань економіки країни.

Організація і проведення наукових досліджень студентами економічного відділення включає такі етапами:

I. Ознайомлювальний етап. Викладачі ознайомлюють студентів з актуальними проблемами теорії та практики в сфері економіки, з методологією і методами наукових досліджень, залучають їх до самостійного вивчення наукової, науково-популярної літератури, джерел Internet.

II. Підготовчий етап. На цьому етапі відбувається визначення тематики, вибір студентом об'єкта і предмета дослідження. Багато тем для дослідження пропонуються самими студентами. В ході другого етапу роботи студенти вчаться формулювати тему й усвідомлювати її роль у цілісному аспекті, визначати конкретні завдання дослідження.

III. Проведення досліджень. Основна роль цього етапу полягає в розвитку логічного мислення, умінь проникнення в сутність досліджуваного явища, у пробудженні інтересу до науки, у залученні до пошукової роботи.

IV. Заключний етап. Він передбачає наявність дослідження і підготовку роботи до захисту. Для того щоб студенти доповідали по суті справи, вміли аргументувати, представляти, дискутувати, доводити свою правоту, вести дебати, ставити запитання, розв'язувати проблемні ситуації, необхідно підвищувати їх інтелектуальний рівень та розвивати комунікативні навички. Захист відбувається на засіданнях гуртків, під час науково-практичних конференцій за результатами написання курсових робіт, проходження виробничих практик, з обов'язковим виходом на зовнішній рівень.

Вже традиційно студенти економічного відділення Технологіко-економічного коледжу беруть участь у державній студентській науково-практичній конференції «Наукові пошуки молоді у III тисячолітті», за напрямом «Стратегічні пріоритети розвитку АПВ», яку проводить Білоцерківський національний аграрний університет.

Варто зауважити, що науково-дослідна робота студентів допомагає оволодіти методикою наукових досліджень, розвиває навички самостійної пошукової роботи, виховує творче ставлення, прищеплює смак до наукового пошуку, підвищує власну наукову активність, розумові здібності, сприяє проявленню інтелектуальної ініціативи.

Список використаної літератури

1. Возняк А. Науково-дослідницька діяльність студентів як важливий напрям роботи з обдарованою молоддю // Вища школа. Гуманізація навчально-виховного процесу. – 2011.– Спецвипуск 7. – С.77–82

2. Козій Г., Виговська С. Формування дослідницьких вмінь студентів вищих аграрних навчальних закладів I–II рівнів акредитації // Вісник Прикарпатського університету. Педагогіка. НУБІП України, Природничо-гуманітарний ННІ 2011.

3. Прошкін В. В. Стимулювання студентських наукових пошуків як засіб інтеграції науки й освіти//Професійна освіта Наукові записки. Серія: Педагогіка. – 2010. – № 1. – С.39 – 44.

4. Цехмістрова Г.С. Науково-дослідницька діяльність в умовах кредитно-трансфертної системи навчання та професійного формування студентів // Проблеми освіти: Наук.зб – 2009 – № 61. – С. 139–145.